

Sirküler No : 2016/25

19.02.2016, Bursa

Konu :6663 sayılı yasa ile sosyal güvenlik ve çalışma hayatında yapılan değişiklikler

a. İlave sigorta primi teşvik oranının uygulanmasında asgari çalışan sayısı kaldırılmıştır.

6663 sayılı kanunun 28. maddesiyle 5510 sayılı Kanunun **Prim oranları ve Devlet katkısı** başlıklı 81. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “On ve üzerinde sigortalı çalıştıran işyerlerine” ibaresi “**Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işyerlerine**” şeklinde değiştirilmiştir. Böylelikle;

a) Afyonkarahisar, Amasya, Artvin, Bartın, Çorum, Düzce, Elazığ, Erzincan, Hatay, Karaman, Kastamonu, Kırıkkale, Kırşehir, Kütahya, Malatya, Nevşehir, Rize, Sivas, Trabzon ve Uşak'ta **31 Aralık 2016** tarihine kadar,

b) Adıyaman, Aksaray, Bayburt, Çankırı, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Kahramanmaraş, Kilis, Niğde, Ordu, Osmaniye, Sinop, Tokat, Tunceli ve Yozgat'ta **31 Aralık 2017** tarihine kadar;

c) Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkari, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Van, Bozcaada ve Gökçeada için **31 Aralık 2018** tarihine kadar, 4/a kapsamında, herhangi bir sigortalı çalıştıran özel sektör işyerlerine, sigorta primi işveren hissesinde beş puanlık prim teşvikine ilave olarak, sigorta primine esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanmak üzere **altı puan** ilave edilmek suretiyle sigorta primi teşviki uygulanacaktır.

b. 4/b kapsamında çalışan emeklilerden sosyal güvenlik destek primi alınmayacaktır.

6663 sayılı kanunun 23. maddesiyle ile 5510 sayılı Kanun'un **Sigortalı sayılmayanlar** başlıklı 6. maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“n) 30 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamında olanlar hariç olmak üzere, yaşlılık aylığı almaktayken bu aylıkları kesilmeksizin 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışanlar,” Yapılan düzenlemeyle, yaşlılık aylıkları kesilmeksizin 4/b kapsamında çalışanların herhangi bir prim ödememeleri için sigortalı sayılmayacağı yönünde düzenleme yapılmaktadır. Diğer taraftan aynı Kanunun 24. maddesi ile 5510 sayılı Kanun'un **Yaşlılık aylığının başlangıcı, kesilmesi veya sosyal güvenlik destek primi ödenmesi** başlıklı 30. maddesinde yapılan değişikliğe göre; **4/b kapsamında çalışmaya başlayan ya da bu kapsamdaki çalışmasını devam ettiren emeklilerden sosyal güvenlik destek primi alınmayacaktır.**

c. 6663 sayılı kanunun 25. maddesi ile 5510 sayılı Kanun'un Vazife malullüğü başlıklı 47. maddesinde yapılan değişikliğe göre; 5510 sayılı Kanun uyarınca vazife malullüğü aylığı almakta olanlardan aynı Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışanlar hakkında da sosyal güvenlik destek primi alınmayacaktır.

d.6663 sayılı kanunun 26. maddesi ile 5510 sayılı Kanun'un Genel sağlık sigortalısı sayılanlar başlıklı 60. maddesinde yapılan değişikliğe göre; ana veya babasından dolayı bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayan gençlerden lise ve dengi okul mezunu olanlardan en fazla 20 yaşını, yükseköğrenimden mezun olanlardan ise en fazla 25 yaşını geçmeyenler, mezuniyet tarihlerinden itibaren iki yıl süreyle gelir testi yaptırmaksızın ücretsiz sağlık hizmetinden yararlanacaktır.

e. 6663 sayılı kanunun 27. maddesi ile 5510 sayılı Kanun'un Sağlık hizmetlerinden yararlanma şartları başlıklı 67. maddesinde yapılan değişikliğe göre; lise ve dengi okullardan mezun olanlardan en fazla 20 yaşını, yükseköğrenimden mezun olanlardan ise en fazla 25 yaşını geçmeyenler mezuniyet tarihlerinden itibaren iki yıl süreyle ücretsiz sağlık hizmetinden yararlanacaktır.

f. Ebeveynlerden biri çocuğu ilköğretime başlayana kadar yarı zamanlı çalışabilecektir

6663 sayılı kanunun 21. maddesiyle, 4857 sayılı İş Kanununun 13. maddesine eklenen fıkralar ile; analık izni ve yarı zamanlı çalışma sonrasında, çocuğun mecburi ilköğretim çağına gelmesine kadar ebeveynlere kısmi süreli çalışma hakkı verilmiştir. Buna göre; ebeveynlerden biri, çocuğun mecburi ilköğretim çağına başladığı tarihi takip eden aybaşına kadar kısmi süreli çalışma talebinde bulunabilecektir. Bu talep, işveren tarafından karşılanacak ve geçerli fesih nedeni sayılmayacaktır. Ayrıca, kısmi süreli çalışmaya başlayan işçi aynı çocuk için bir daha bu haktan faydalanmamak üzere tam zamanlı çalışmaya dönebilecektir. Diğer taraftan, kısmi süreli çalışmaya geçen işçinin tam zamanlı çalışmaya başlaması durumunda yerine işe alınan işçinin iş sözleşmesi kendiliğinden sona erecektir. Ebeveynlerden birinin çalışmaması halinde, çalışan eş kısmi süreli çalışma talebinde bulunamayacaktır. Bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferiden evlat edinenler de çocuğun fiilen teslim edildiği tarihten itibaren bu haktan faydalanabilecektir.

g. Çalışanlar doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma ödeneği alabilecektir.

6663 sayılı kanunun 20. maddesiyle, 4447 sayılı Kanununun Ek 5. maddesinde; işçiye, haftalık çalışma süresinin yarısı kadar verilen ücretsiz izin süresince doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma ödeneği ödenecektir. Yarım çalışma ödeneği, çalışılan aya ait aylık prim ve hizmet belgesinin ilişkin olduğu aydan sonraki ikinci ay içinde işsizlik fonundan aylık olarak ödenecektir. Ödenecek ücret, günlük asgari ücretin brüt tutarı kadar olacaktır. Bu uygulamada, işçinin çalıştığı süreye tekabül eden kısmının prim ve ücretleri işveren, çalışmadıkları süreye tekabül eden prim ve ücretleri İşsizlik Fonundan karşılanacaktır. İşçinin bu imkandan yararlanabilmesi için;

- Adına doğum veya evlat edinme tarihinden önceki son üç yılda en az 600 gün işsizlik sigortası primi bildirilmiş olması,

- 4857 sayılı Kanunun Çalışma Süresi başlıklı 63 üncü maddesinde belirtilen haftalık çalışma süresinin (Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok 45 saattir) yarısı kadar fiilen çalışılması ve
- Doğum ve evlat edinme sonrası analık hali izninin bittiği tarihten itibaren 30 gün içinde Kuruma doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma belgesi ile başvuruda bulunulması gerekmektedir.

h. Çalışan kadın doğum sonrası belirli sürelerde ücretsiz izin kullanabilecektir.

6663 sayılı kanunun 22. maddesiyle, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 74. maddesine eklenen fıkralar ile; çalışan kadınlara doğum sonrası analık izninin bitiminden itibaren, çocuğunun bakımı ve yetiştirilmesi amacıyla ve çocuğun hayatta olması kaydıyla kadın işçi ile üç yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinen kadın veya erkek işçilere istekleri halinde birinci doğumda **60 gün**, ikinci doğumda **120 gün**, sonraki doğumlarda ise **180 gün** süreyle haftalık çalışma süresinin yarısı kadar ücretsiz izin kullanabilme hakkı verilmektedir.

Bilgilerinize Sunulur.

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE Y.M.M A.Ş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi önerilir
